

Đà Lạt trong ký ức

Không cần đến câu “khi yêu trái tim cũng tròn”, cũng thấy gì nghe nói của người dân xứ như sao đó thì cũng áp vô cùng, đặc biệt là cách phát âm của những người gốc Huế đã sinh sống lâu năm tại Dalat. Những người nghe của những người “Huế rớt”, âm hưởng nghe về giọng Nam nhiều hơn nên ... đừng nghe, nên là dĩ nhiên để hiểu hơn, để “thân nhau” hơn.

Tôi của hơn 40 năm về trước về lên đây để xuống cái thành phố mùa sương mờ ít nhất mỗi tháng một lần. Thấy thấy tôi mê Đà Lạt với những căn nhà đầy hoa rực rỡ, những người đi thoải mái màu xanh và mê... của người Đà Lạt.

Chúng tôi về lên đây để lui tới quán cà-phê H.S. để gặp con đường Minh Mạng. Làm sao quên được những buổi chiều và những ngày nhâm nhi ly trà cúc, rừ rừ to nhỏ để mình thì chuyển trên đồi? và hình ảnh ông chú Q.H. với cái khăn foulard đểm đáng quanh cổ, tay cầm túi quần, nách kẹp tờ báo, đểm những cái của tiệm búp bê những pipe? Làm sao quên được những buổi đi dạo loanh quanh khu Hòa Bình rồi sà vào mấy hàng xe đểm ăn tô mì n gà cho mấy buổi học nhậm nhập những ly chè đểm tình bạn ngọt ngào?

Đà Lạt có a thi sinh viên bay nhảy quí thút vùn làm mồm lòng mõi khi nhĩ lĩi.

Giờ đây, tôi đi lang thang qua nhĩng con đĩng cũ mà cảm thĩy xa lĩ. Suĩt nĩa đi lĩc vì còn mõi nghĩch mĩt nhìn nhĩng thay đĩi. Không chĩ tên đĩng đĩ đĩi, mà nhĩng căn nhà bẻ bẻ xinh xinh cũng chĩng còn, thay vào đĩ là nhĩng tòa nhà nhiũ u tĩng chiĩm gĩn hĩt hai bên đĩng. Buĩn.

Cà-phê H.S. cũng không còn, thay vào đĩ là mĩt văn phòng du lĩch. Tôi đi lên đi xuĩng con đĩc đĩng Minh Mĩng hàng chĩc lĩn, ngĩng ngĩc, ngĩn ngĩ.

Cà-phê Tùng ? vĩn còn đĩy, và khung cũnh vĩn thĩ. Nhĩng cũ lĩ không khĩ không còn mõi gĩi tôi nĩa. Ngĩi đĩy lĩu làm gĩ, thêm buĩn.

Có hôm đi ngang qua khu nhà ngày xưa của B., tôi thấy rõ ràng tim đập mạnh, vì chợt nhận ra những buổi tối ở B. đưa tôi đến phòng trà (quên mất tên) nơi có ban nhạc chơi khá hay và B. giỡn tay trống. Phòng trà buổi này không thể so sánh với quán Hóm Gió trên đường Võ Tánh ở Saigon cuối những năm 60 nhưng thoáng có chút thi vị trên trình diễn. Những không khí tối đây ấm cúng hơn, thân mật hơn và các giọng ca tuy không điêu luyện nhưng hát hò hết mình, sôi nổi, hâm nóng cả gian phòng bé nhỏ và khán thính giả.

Ngày ấy chúng ta có phòng trà mời khách lên sân khấu hát nhạc bây giờ, nên các ca sĩ vẫn còn “chuyên sâu” và ban nhạc phối giọng suốt chương trình từ A đến Z. Những buổi nhạc đặc biệt yêu cầu phần lớn là nhạc Mỹ và Tây, ví dụ như Aline, Capri c'est fini, Unchained melody, Smoke Gets In Your Eyes, .v.v... là những buổi nhạc ca tình yêu mà giọng trẻ đẹp nổi trên thế giới say mê, không riêng gì giọng trẻ của Saigon.

Là những buổi nhạc lập đi lập lại nhiều nhất trong chương trình nhạc ngoại quốc yêu cầu của đài Phát Thanh Quân đội trước 75, với những giọng nghệ sĩ là cô Mỹ Linh (còn có tên là Hoàng Phương Lan).

Số trống của B. là drummer nên công tâm mà nói, giọng ca chèo xoàng xoàng thôi nhưng dễ sốc làm chân tay tôi rùng rợn khi nghe B. hát bài And I Love Her của Beatles, phần hát là ánh mắt nhìn chăm chăm về phía tôi... đang ngó nghiêng!

Với thời gian, mọi sự đều thay đổi, câu lãnh vực văn nghệ của Đà Lạt cũng đã thay đổi. Ca nhạc thì phòng trà Đồi Ng Tùng mà tôi đã từng nghe thấy ở đây cũng thế. Phòng trà trở thành “Hát cho nhau nghe”. Ông chủ quán làm MC, chủ các câu lạc bộ kiêm luôn vai ca sĩ và nhạc sĩ. Khách cũng được mời lên hát. Khách hầu hết là những người đi nghỉ tu dưỡng. Những buổi nhạc thì thu nào chủ nhà nghe lời, thấy yêu xuyến xang trong lòng. Hát đâu cũng hay, những bài hát cũng nghe trong lòng, nghe thì ta cảm thấy yêu nhau. Gần nhau vậy ký ức..

Người bạn của Đà Lạt kể: “Chủ quán là dân Bắc kỳ 54 gặp thiêu nạn Bắc kỳ 75 ở Bình Thành. Họ kéo nhau lên Đà Lạt mở quán nhà rộng, chủ quán làm văn nghệ hát hò. Chủ quán chọn cái tên “Phong cảnh nhà rộng” là vậy. Duyên nhân văn nghệ với Đà Lạt hơn 20 năm, quán đổi hết chủ này đến chủ khác dân du mục, những “nhà rộng” vẫn còn bám vào tên ông chủ, “Phong cảnh nhà rộng”. Bây giờ quán do người con trai của ông chủ Nguyễn Công Trí.

Đà Lạt bây giờ nóng và ồn ào. Cuối tháng Năm lại có những cơn mưa lớn và dai dẳng, người bạn bạn ở vậy. Những cái lạnh chi chiu lòng tôi, trong gần một tuần tôi trả lời vài ngàn hoa, ông gửi tôi những thiệp thơ những lời chúc mừng mừng.

Con đường quanh bờ hồ vẫn đẹp nhưng sao cảm thấy có cái gì đó thiếu vắng trong tôi; có phải vì những công trình kiến trúc đẹp thì nhau khoe bóng ven hồ, đua nhau đua nhau sống thì mất đi những cái đẹp của thiên nhiên?

Giống người Dalat gốc cũng trở nên hi vọng. Lòng cũng buồn.

Khí hậu mát mẻ cũng không còn; tuy không đến nỗi đi mùa hè mà kê nhai nhai nhai ở Saigon nhưng vẫn có thể ăn mặc phong phanh, kể cả khi mặt trời đã lên. Sự quen thuộc còn chẳng là trong một vài buổi chiều tối ngồi đợi chờ nhìn thấy số người mù giăng mắc trên những nóc nhà, những cây.

Lòng mặt đi u, đứng trên balcon của nhà người bạn và phóng tầm mắt nhìn xa xa, thoáng sau rừng thông của người đi là trường Couvent des Oiseaux năm nào, bóng dáng người tìm kiếm đức vua đẹp quyên rũ rớt Đà Lạt, mặt chút Đà Lạt thuở xưa.

Cho dù thay đổi hay vẫn thế, gì thì gì, tôi vẫn yêu Đà Lạt.

Tôi muốn một đóa văn trên blog của người bạn nói về cả phê bình Tùng để kết thúc bài viết:

Quán nhậu, nên nhậu, bài trí cũng đẹp. Ai lên Đà Lạt, thấy mình chưa già thì nên tới đó, mà thấy mình đã già cũng nên tới đó luôn. Tôi đã thành ca sĩ (ruộng), chẳng lẽ “mặt đi đầu gối, đầu gối khi xuôi tay còn thấy ngấm ngủi” hay sao?

BÍCH VÂN